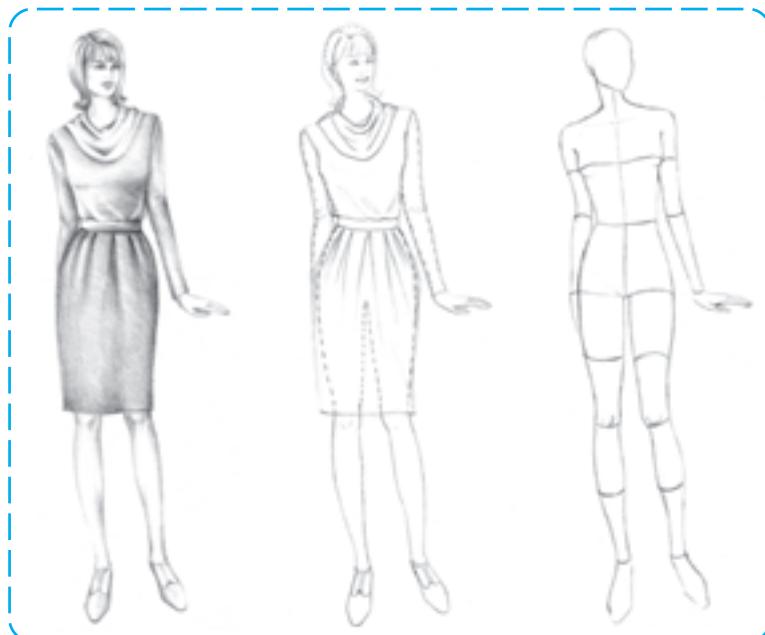

انواع دامن

هدف‌های رفتاری: فراگیر در پایان این فصل، خواهد توانست:

- ۱- اساس دامنهای را نام ببرد.
- ۲- اساس دامنهای را به صورت شیشه‌ای، طراحی کند.
- ۳- طراحی دامنهای یکسره یا تنگ را توضیح دهد.
- ۴- دامنهای راسته و تنگ را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.
- ۵- دامنهای فون را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.
- ۶- دامنهای خمره‌ای را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.
- ۷- دامنهای ترک را نام ببرد.
- ۸- دامنهای ترک را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.
- ۹- دامنهای کلوش را نام ببرد.
- ۱۰- دامنهای کلوش را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.
- ۱۱- دامنهای چین‌دار را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.
- ۱۲- چند دامن را با چین تزیینی طراحی نماید.
- ۱۳- دامنهای چین‌دار با یدک را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.
- ۱۴- دامنهای پیلی‌دار را نام ببرد.
- ۱۵- دامنهای پیلی‌دار را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن، طراحی نماید.

● انواع دامن

دامن‌ها که قسمت پایین اندام را می‌پوشانند برحسب شکل و اندازه دارای انواع مختلفی می‌باشند. نحوه طراحی خط کمر، خط پهلو و لبه‌ی پایین دامن در شکل‌گیری یک مدل دامن نقش مؤثری دارد. به طور کلی دامن‌ها را از نظر شکل می‌توان به سه دسته تقسیم کرد.

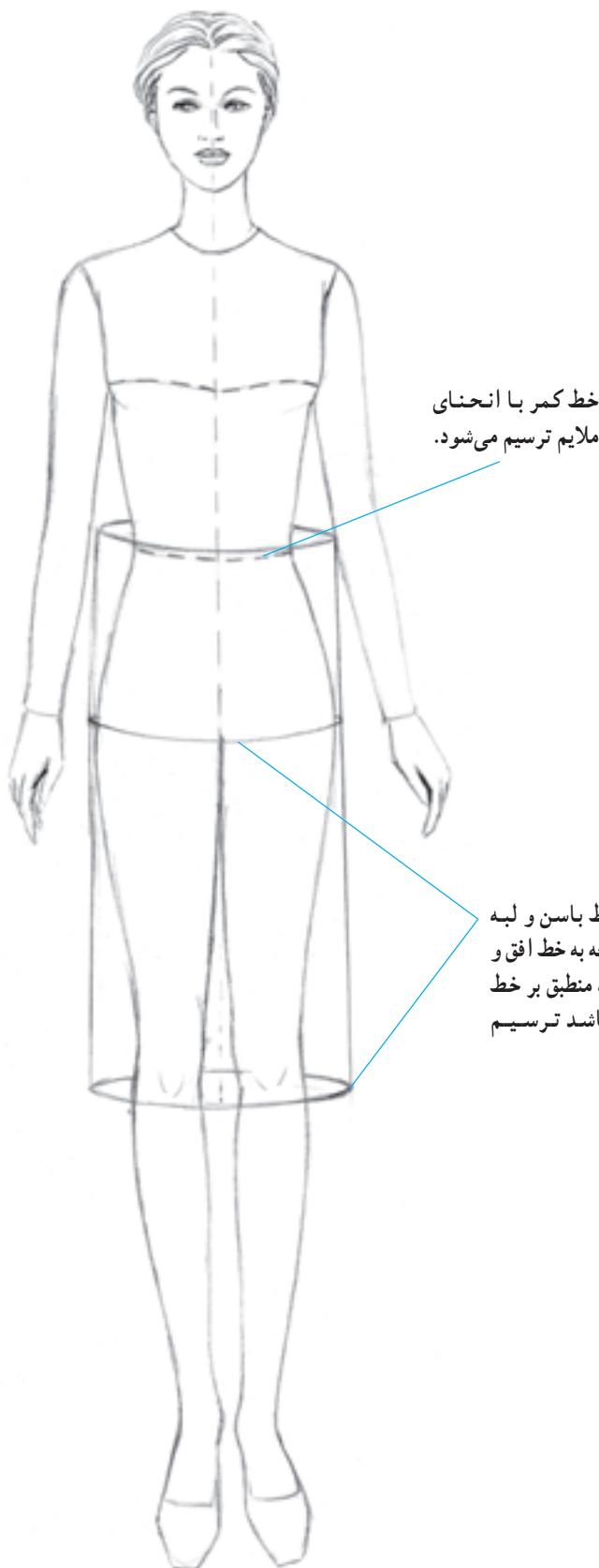
۱ دامن راسته^۱

۲ دامن خمره‌ای (میخی)^۲

۳ دامن کلوش^۳

● دامن راسته

شكل اولیه‌ی دامن مانند یک استوانه است، خطوط پهلوی دامن موازی با خط پهلوی اندام می‌باشد و درنهایت با بستن پنس‌ها، گشادی دامن در ناحیه‌ی کمر اندازه می‌شود.

▲ ترسیم فرم اولیه‌ی دامن راسته

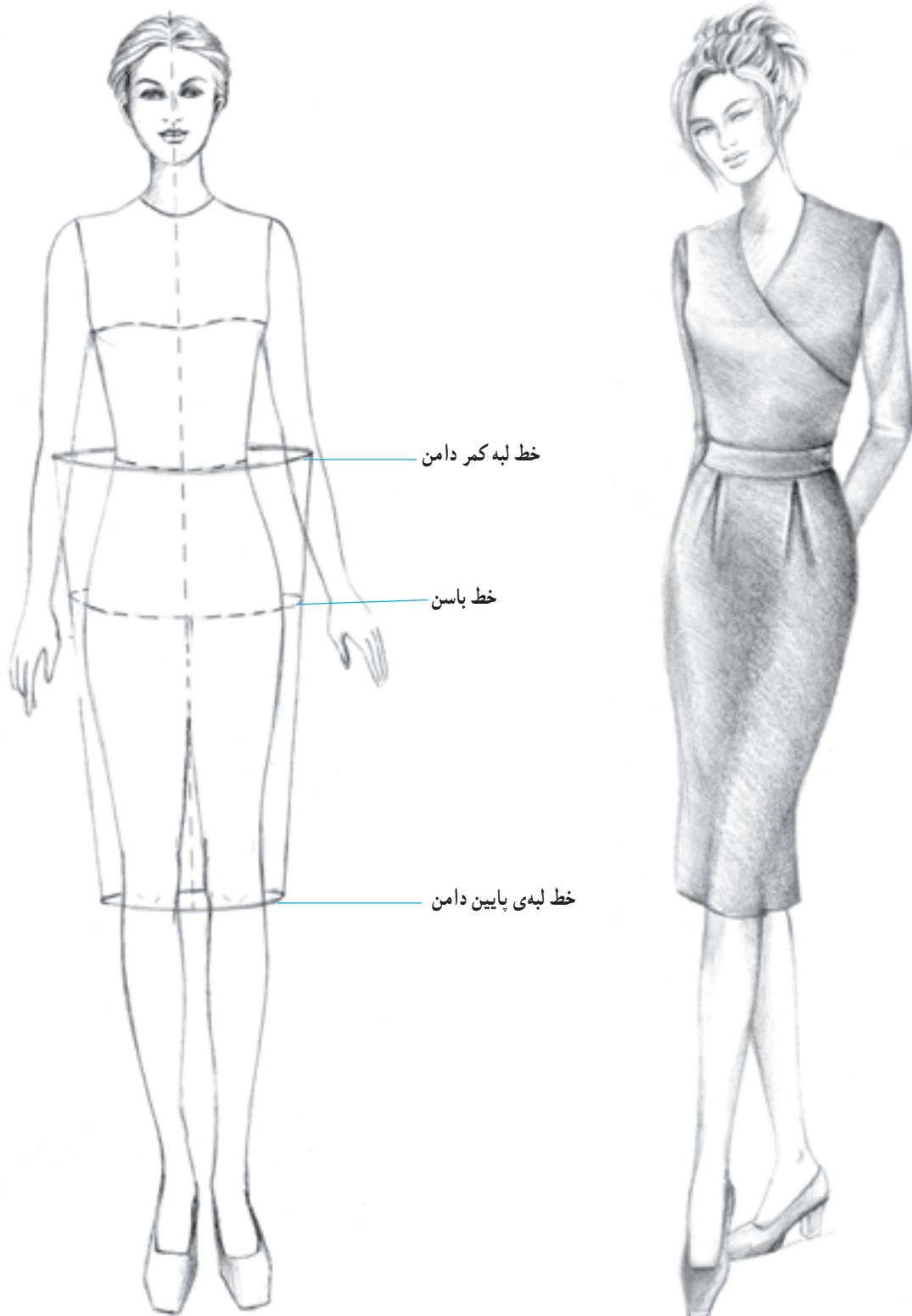

▲ تصویر ۱-۷- دامن راسته

● دامن خمره‌ای (میخی)

چین جمع شده و با کمر اندام اندازه می‌شود. در پایین لبه‌ی دامن تنگ است.

شکل اولیه این دامن شبیه یک دوزنقه می‌باشد که قاعده‌ی بزرگ آن در ناحیه‌ی کمر قرار می‌گیرد. کمر دامن به وسیله پیلی یا

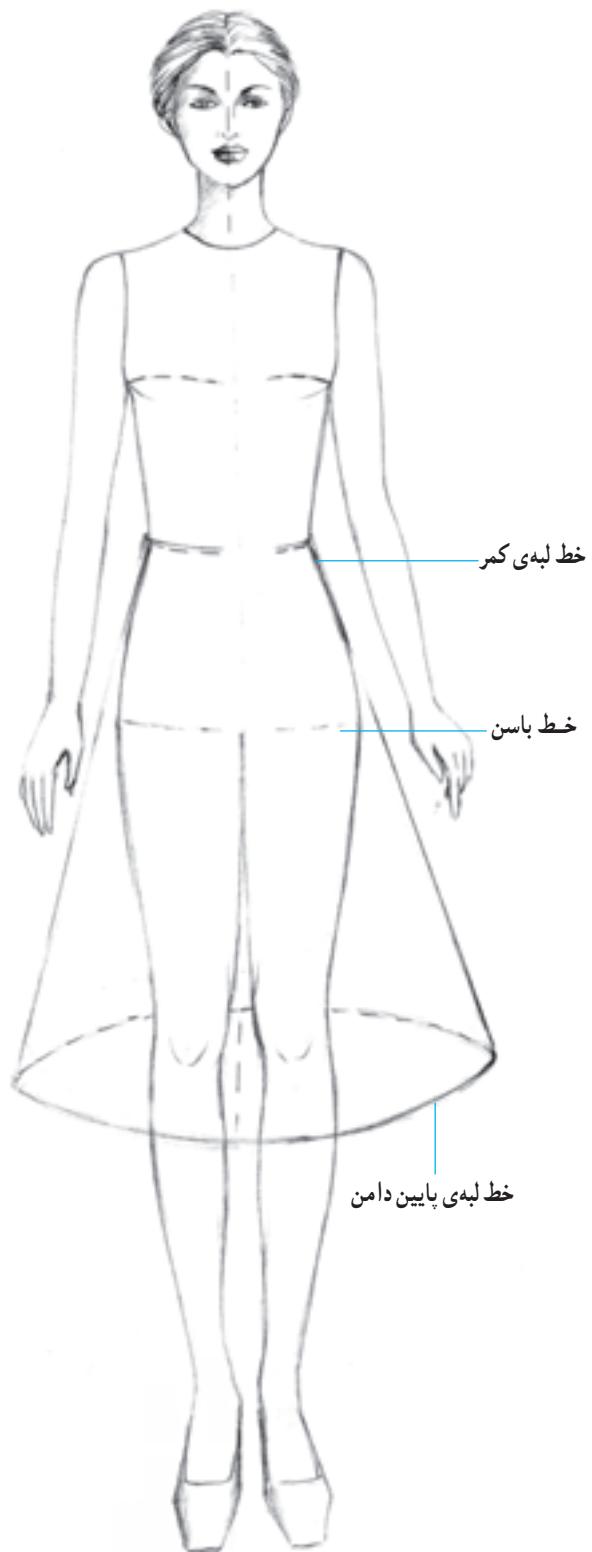
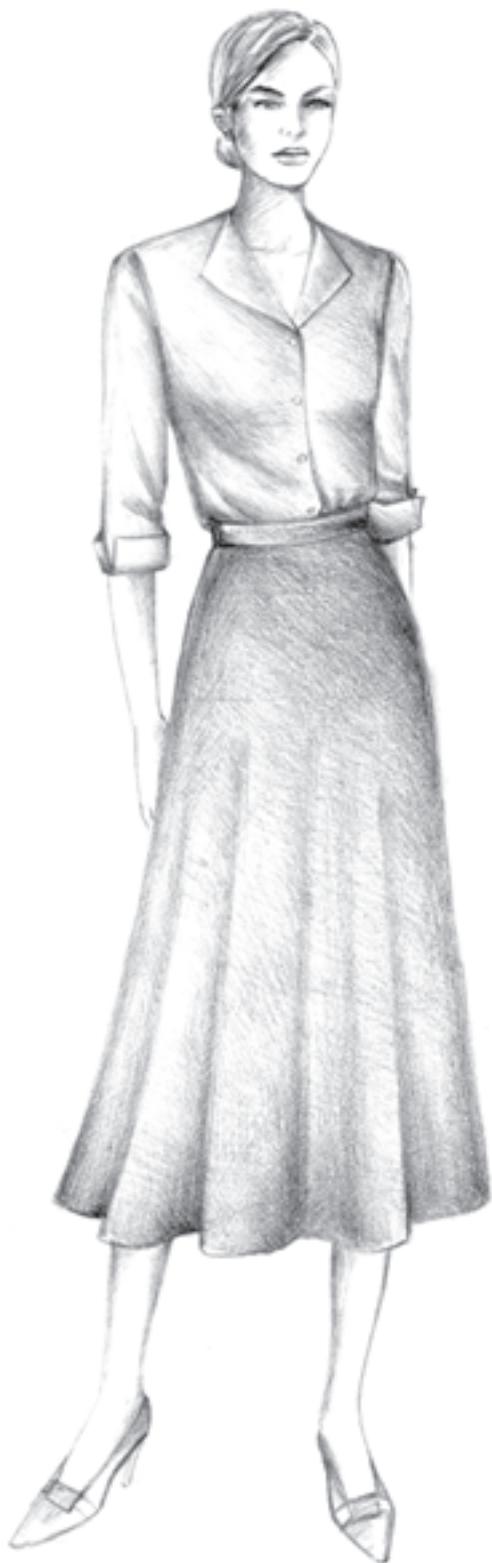
▲ ترسیم فرم اولیه‌ی دامن خمره‌ای

▲ تصویر ۲-۷- دامن خمره‌ای

● دامن کلوش

است و گشادی دامن در پایین به صورت چین‌هایی که در تصویر مشخص شده شکل می‌گیرد.

شکل اولیه‌ی این دامن شبیه یک ذوزنقه می‌باشد که قاعده‌ی بزرگ آن در ناحیه‌ی پایین دامن قرار دارد. کمر این دامن چسبان

▲ تصویر ۳-۷- ترسیم فرم اولیه‌ی دامن کلوش

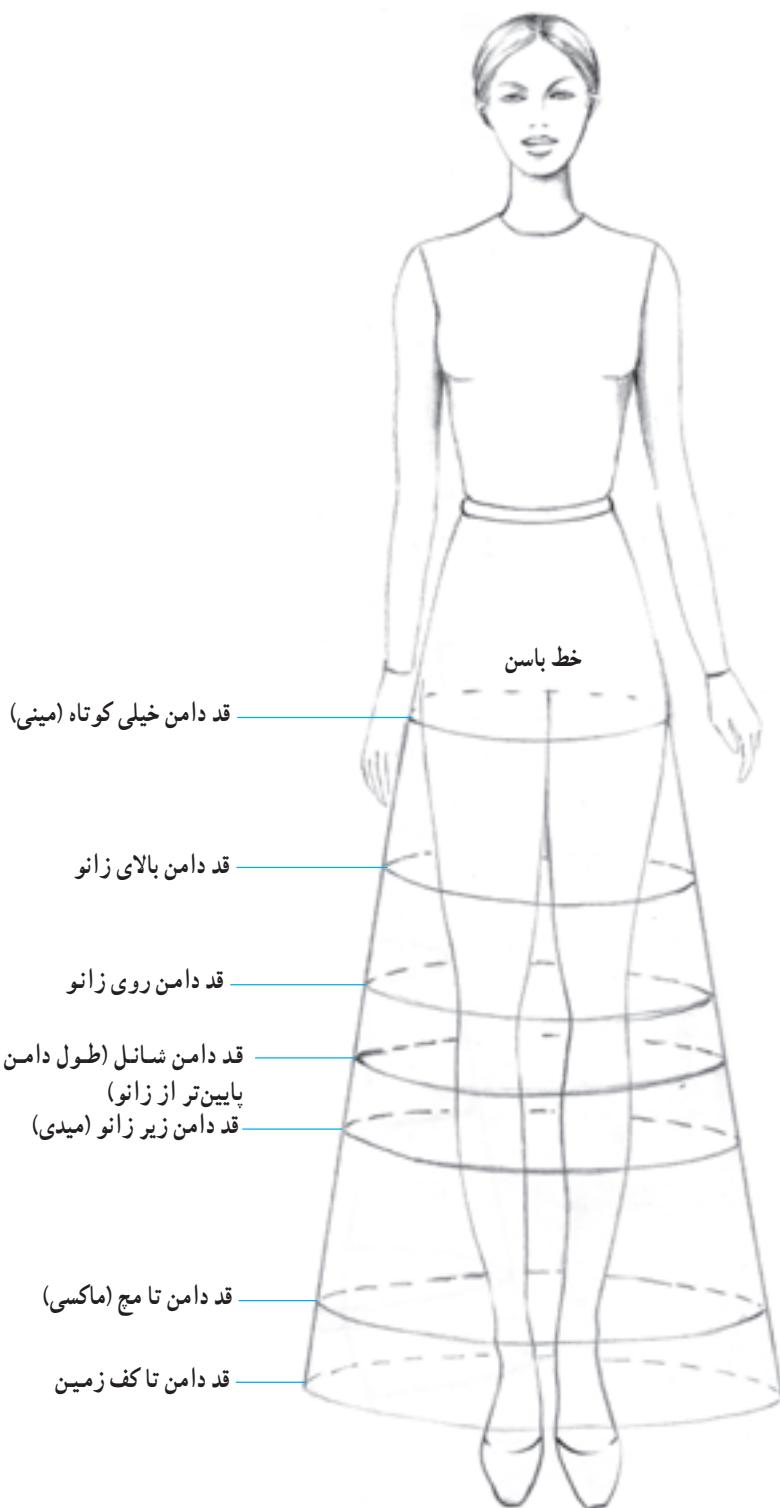
قد دامن

از زانو) دامن زیر زانو (میدی)، دامن بلند تا مج (ماکسی) و دامن

بلند تا کف زمین از انواع دامن‌ها می‌باشند.

قد یا بلندی دامن قابل تغییر می‌باشد. دامن کوتاه (مینی)،

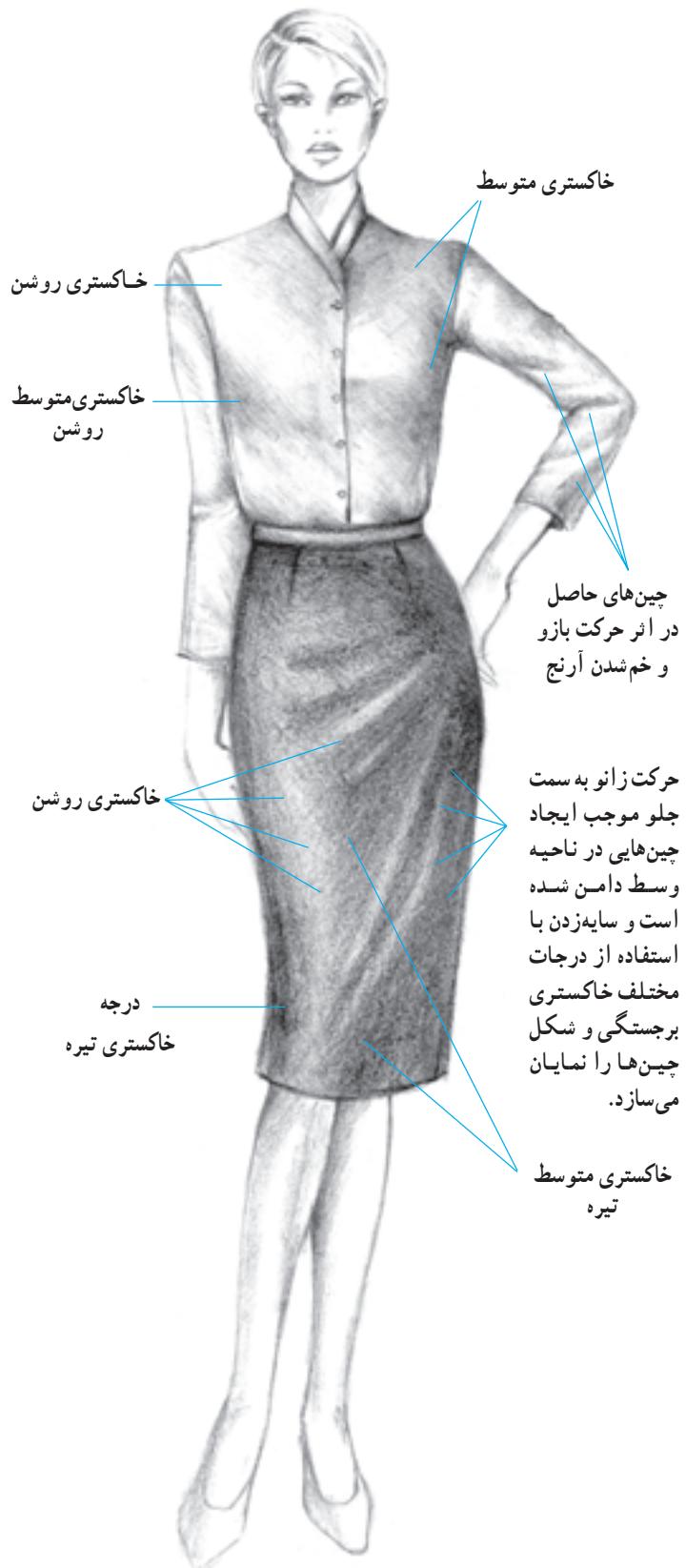
دامن بالای زانو، دامن روی زانو، دامن شانل^۱ (طول آن پایین‌تر

▲ تصویر ۴-۷- ترسیم فرم اولیه دامن با اندازه‌های مختلف قد دامن

۱- گابریل شانل: یکی از مشهورترین طراحان مد، او ج شکوفایی کارهای وی در دهه ۱۹۲۰ میلادی است.

طراحی یک مدل دامن

ابدا، اندام مانکن را با تناسبات ویژه و حرکتی مناسب طراحی کنید. سپس خط مرکزی اندام را ترسیم کرده و براساس این خط و خطوط محیطی اندام، بلوز و دامن موردنظرتان را بر روی مانکن طراحی کنید. دقت کنید طرح لباس با حرکت اندام کاملاً هماهنگ باشد. پس از طراحی خطی مدل با درنظر گرفتن جهت نور، سایه روشن را شروع کنید. ضمن کار مناطق برجسته و فرورفته در اندام و لباس را به خوبی شناسایی کرده و از خاکستری‌های روشن، متوسط و تیره برای سایه زدن قسمت‌های مختلف استفاده نمایند.

دامن تنگ ▲

سطح سایه برداشته می‌شود بدین ترتیب با ضربات بیشتر می‌توان لایه‌های بیشتری را برداشته و به سطحی روشن‌تر دست یافت (تصویر ۵-۷).

هنگام سایه زدن از کشیدن انگشت بر روی مناطق سایه زده اجتناب کنید.

برای ایجاد تیرگی‌ها بهتر است لایه‌های متعددی از خاکستری‌های روشن را بر روی هم قرار دهید تا به تیرگی دلخواه برسید. در صورتی که تعداد لایه‌ها بیش از حد مورد نیاز بود می‌توان از پاک کن خمیری برای لایه‌برداری استفاده کرده و با برداشتن چند لایه، دوباره آن محدوده را روشن نمود. جهت استفاده از پاک کن خمیری، تکه‌ای از آن را لوله کرده و به وسیله آن بر روی زمینه‌ی سایه‌دار ضربه بزنید متوجه می‌شوید با هر ضربه لایه‌ای از

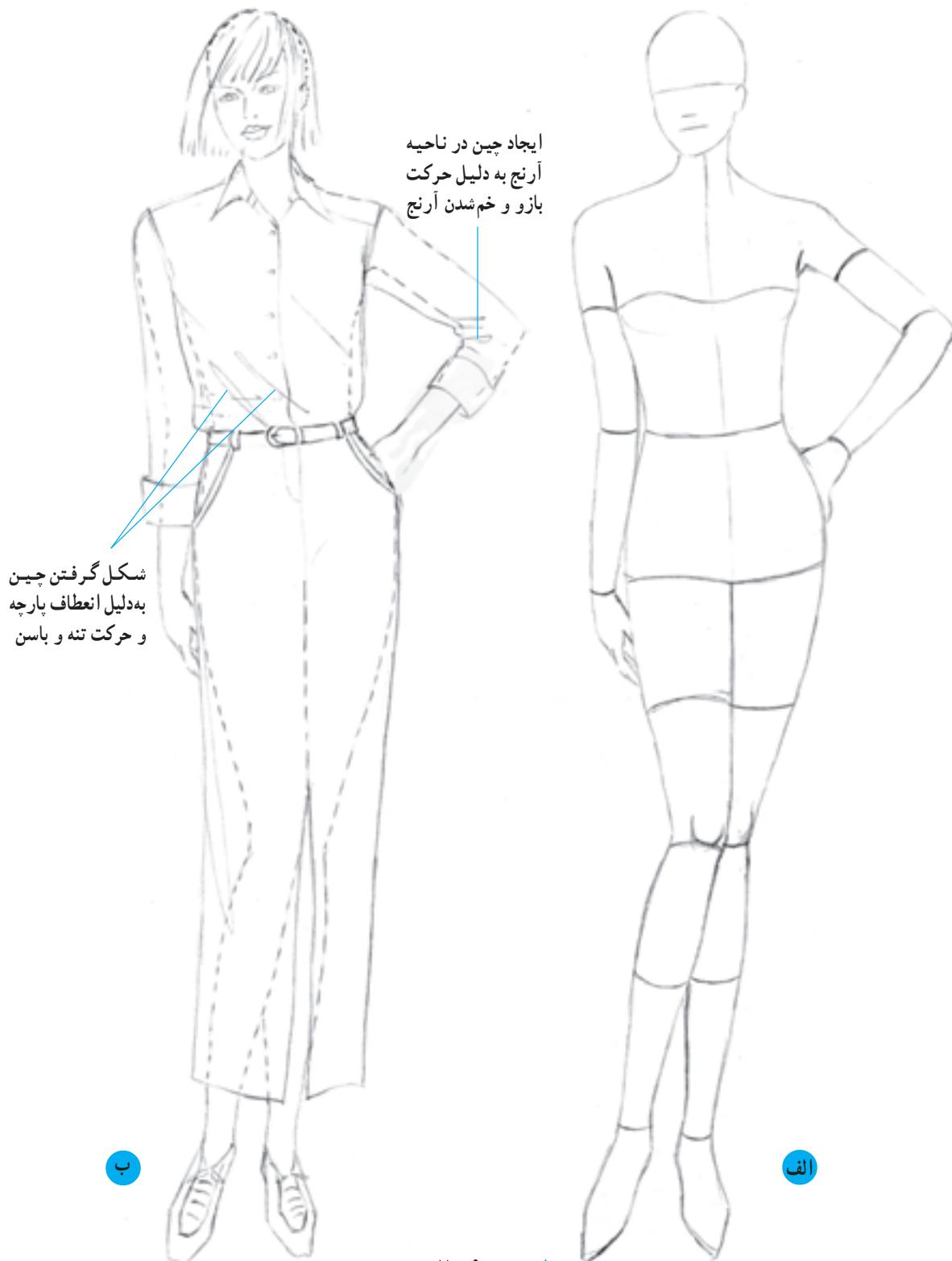

▲ تصویر ۵-۷- پاک کن خمیری

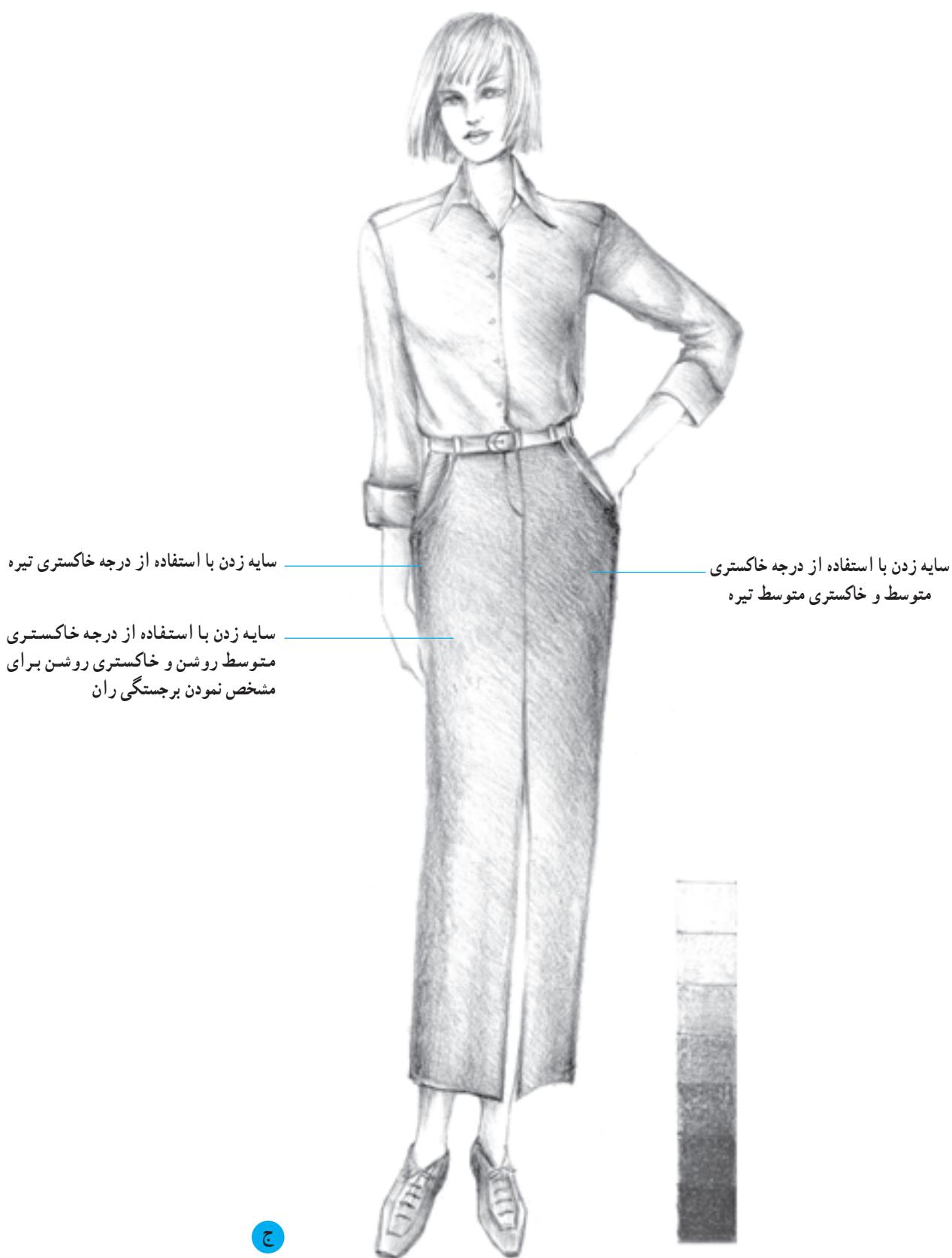
● دامن‌های راسته

دامن راسته، یکی از مهم‌ترین انواع دامن‌های پایه می‌باشد. با به کارگیری انواع برش‌ها، چین‌ها و پیلی‌ها بر روی دامن تنگ می‌توان مدل‌های متنوع و زیبایی را ابداع نمود.

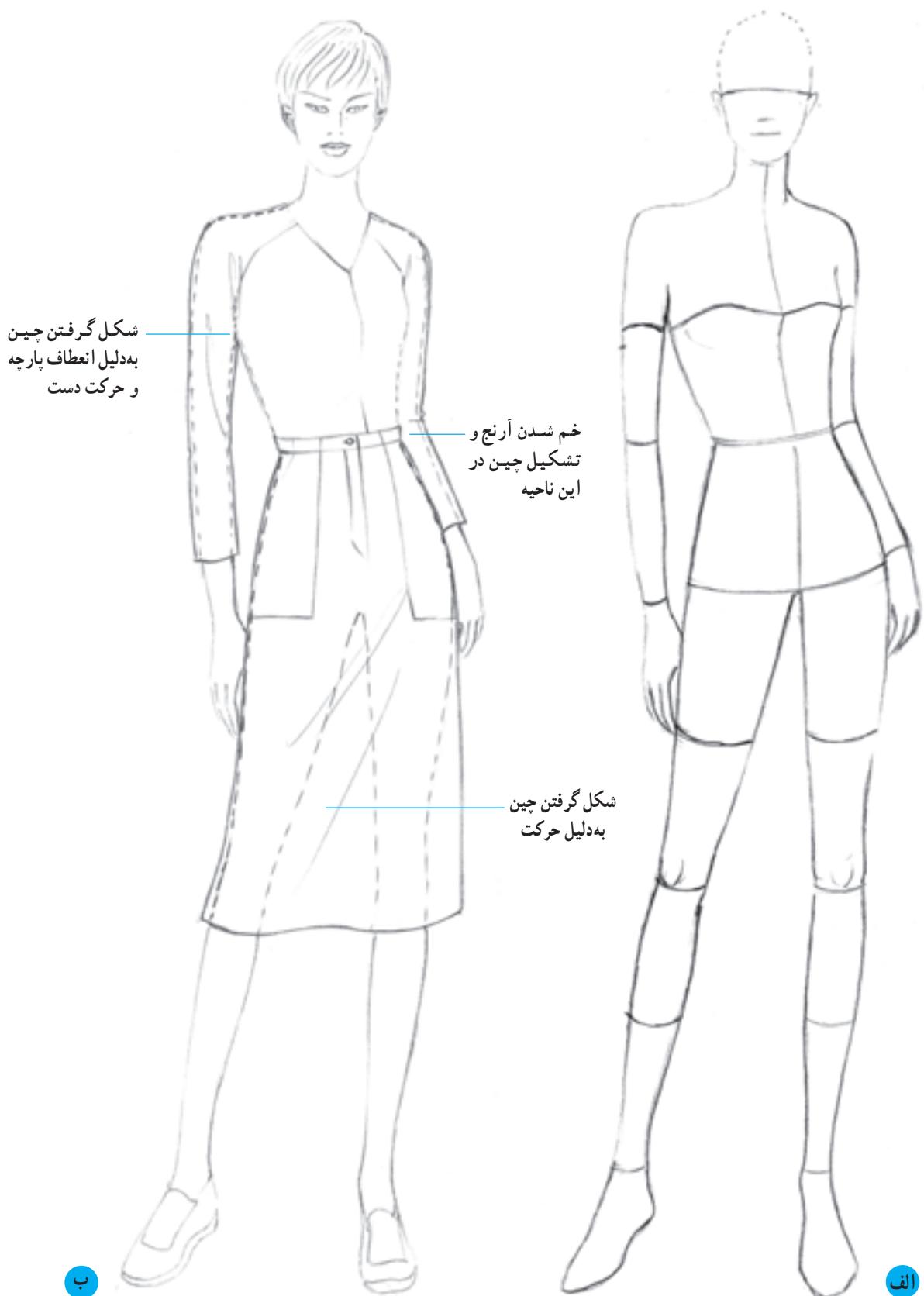
سایه زدن طرح کمک می‌کند شکل دامن بر حسب فرم، حجم و حرکت اندام به خوبی نمایان گردد. ضمن سایه زدن دقت کنید که قسمت‌های برجسته، روشن‌تر و فرورفتگی‌ها به علاوه قسمت‌هایی که در خلاف جهت نور قرار گرفته‌اند تیره‌تر شوند.

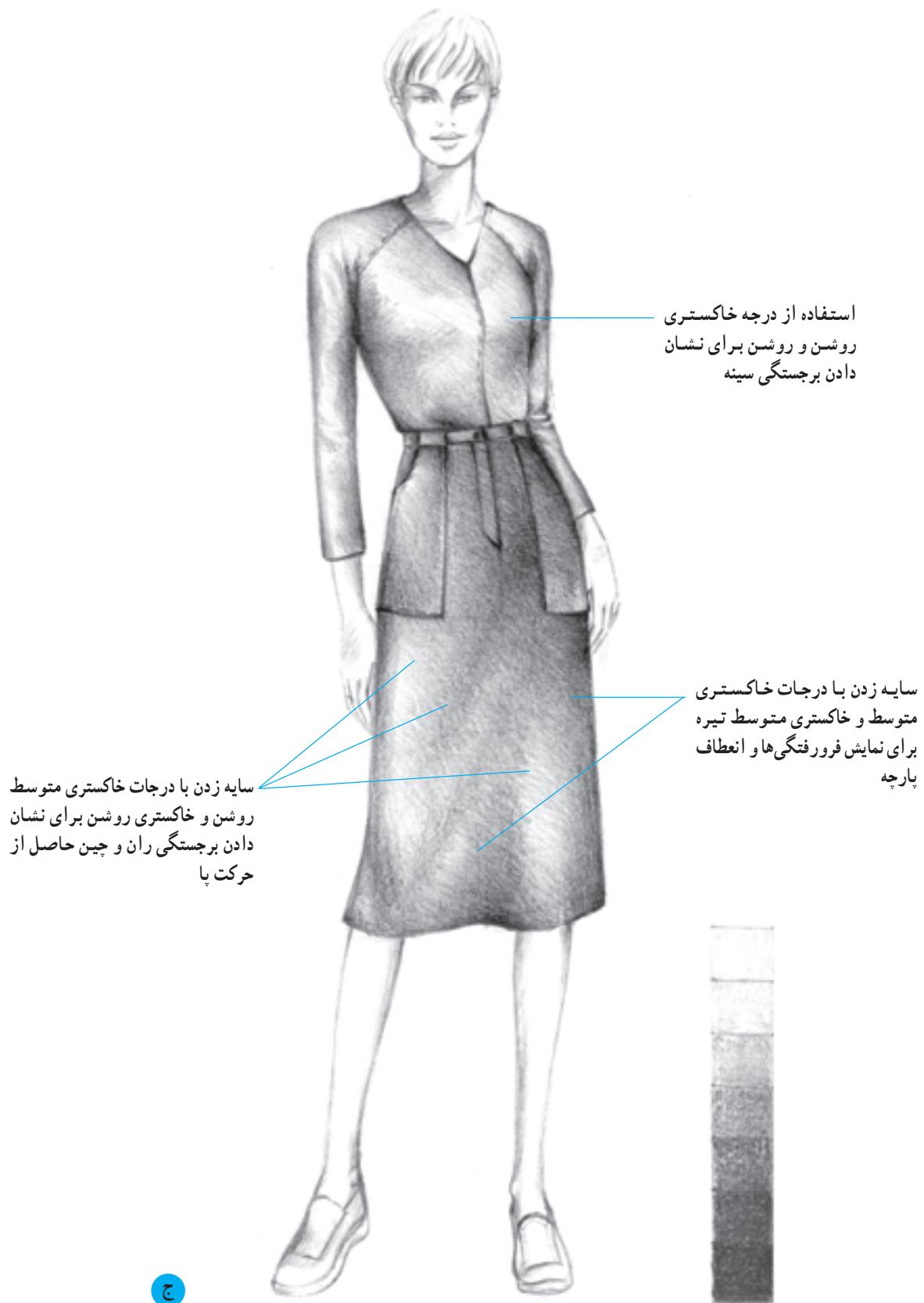
تصویر ۶ — ▲ ٧

▲ تصویر ۷-۷- طراحی یک مدل دامن راسته همراه با طراحی شیشه‌ای

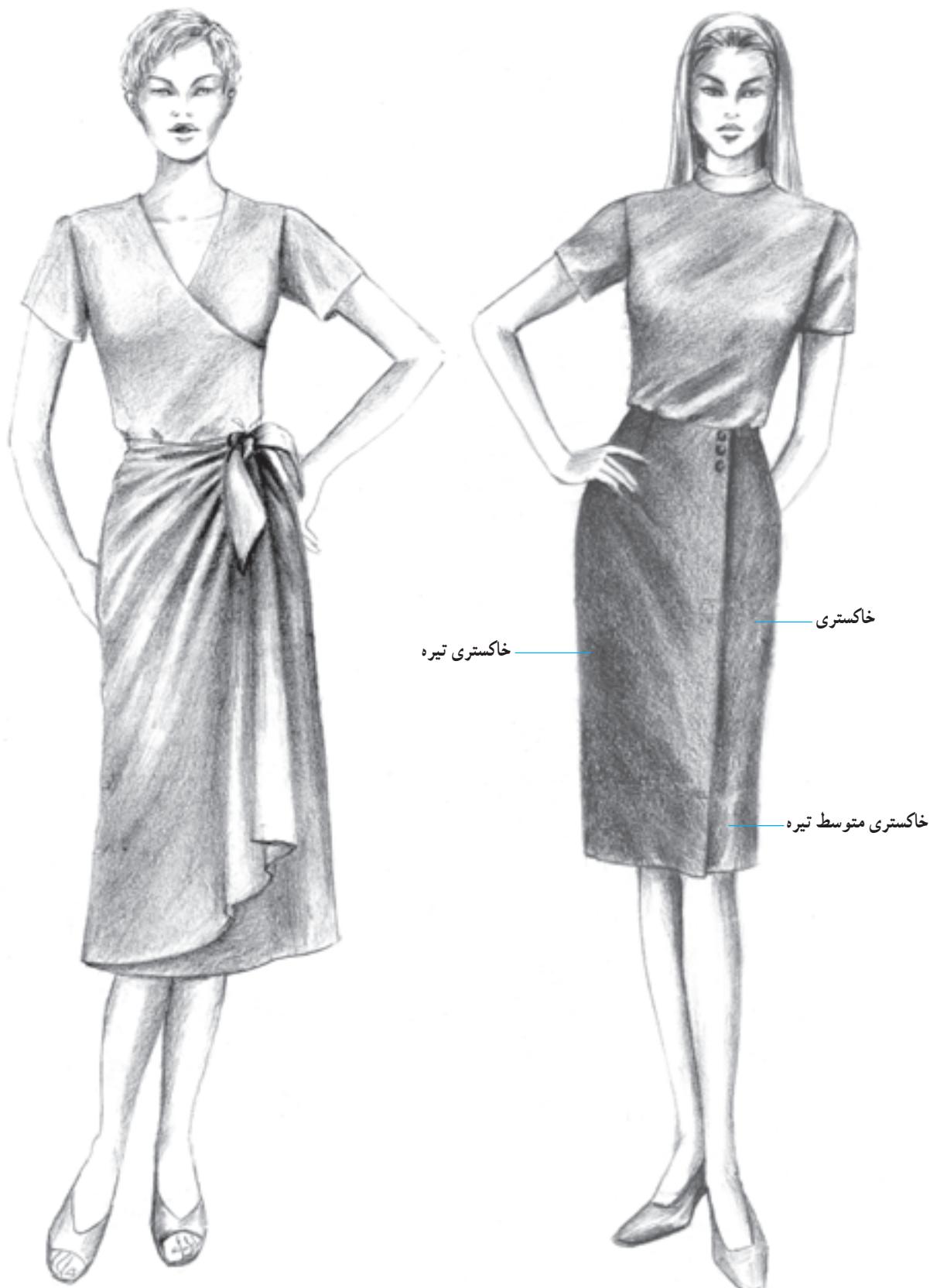

تصویر ۸_۷ ▲

▲ تصویر ۹-۷- یک مدل دامن براساس دامن راسته همراه با طراحی شیشه‌ای

● دامن راسته غیر قرینه (لنگی)

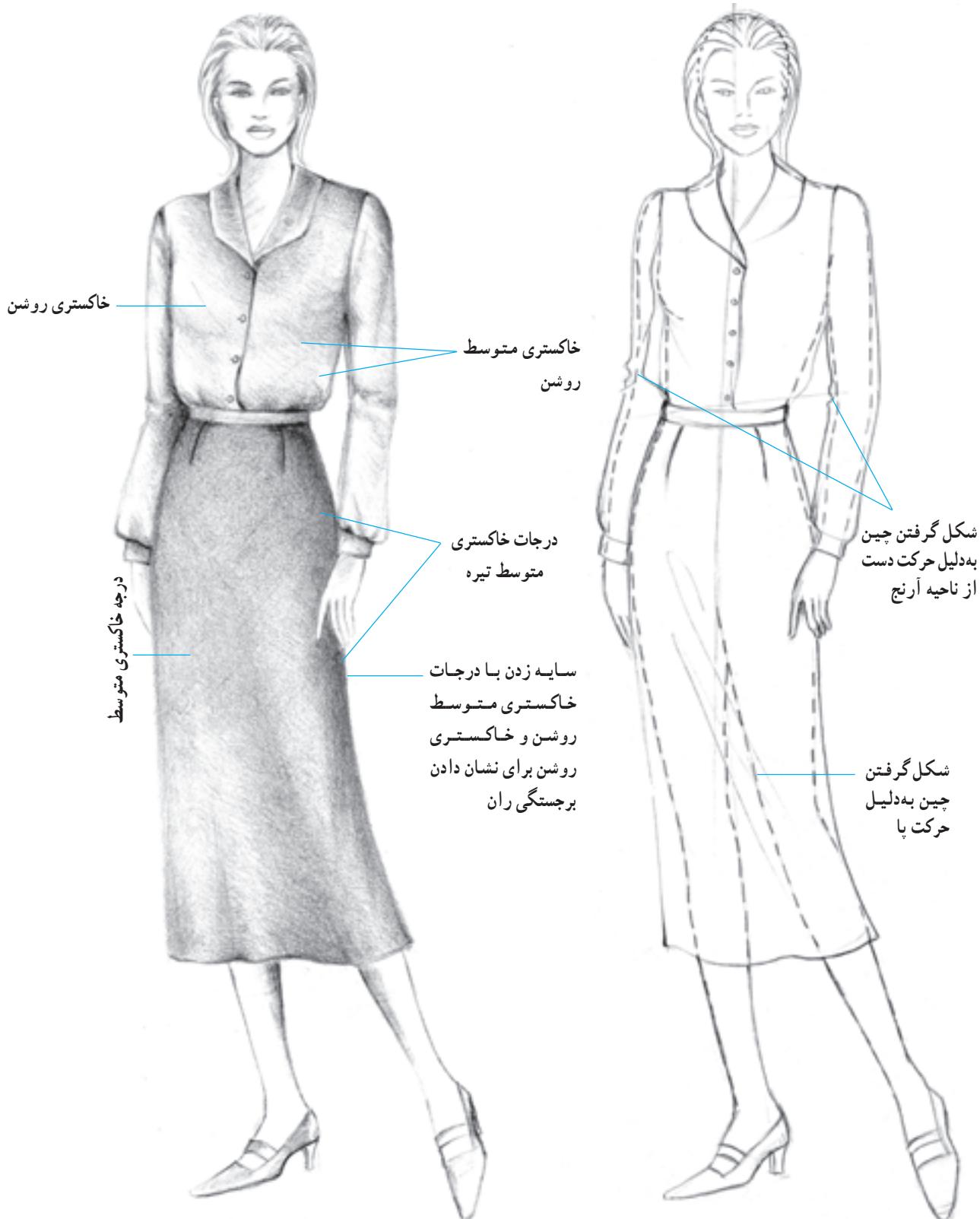

▲ تصویر ۷-۱۰- طراحی دو مدل دامن لنگی براساس دامن راسته همراه با طراحی شیشه‌ای

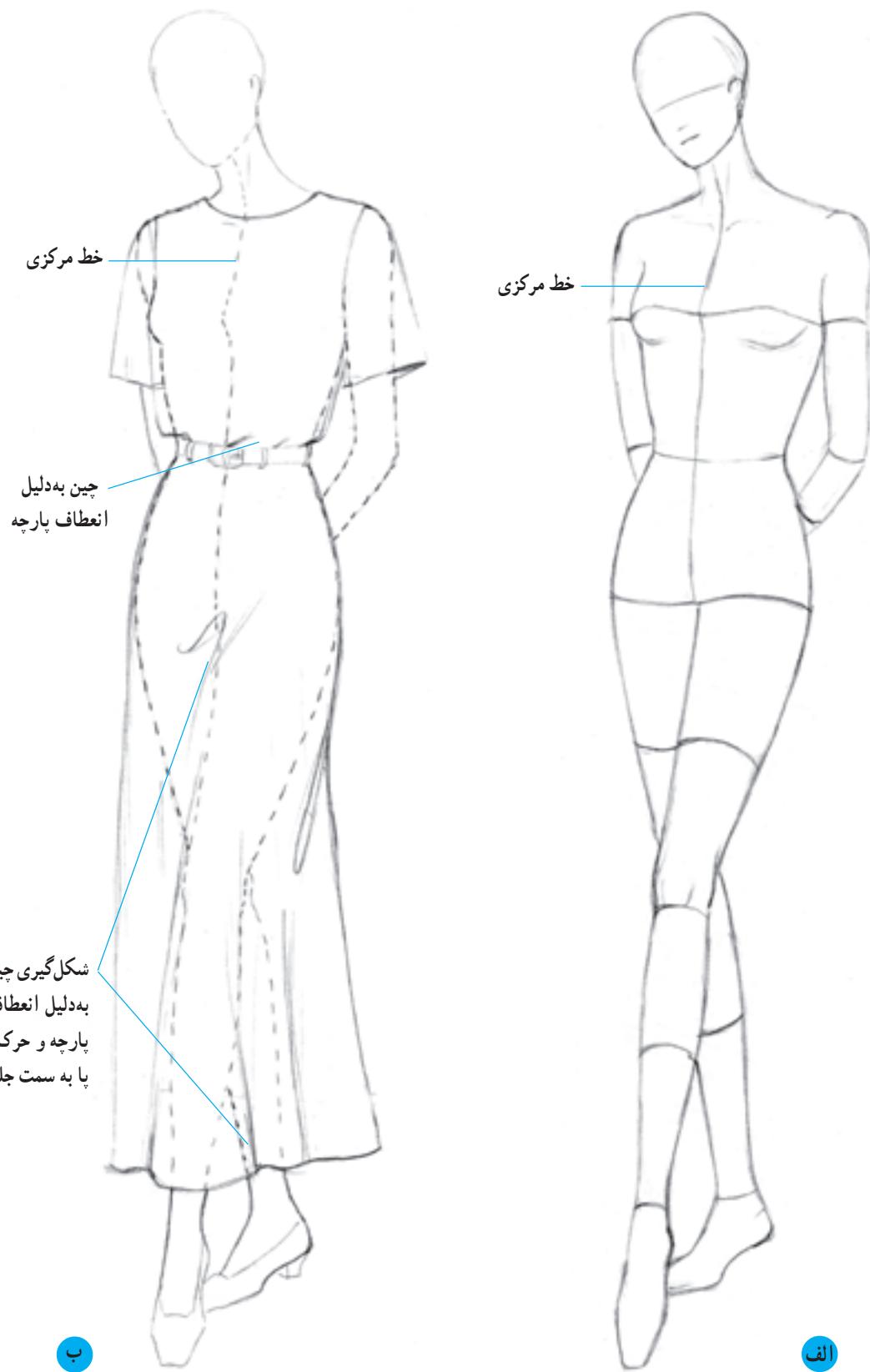
● دامنهای فون

دامن گشاد می‌شود. میزان گشادی لبه‌ی دامن قابل تغییر می‌باشد بر این اساس می‌توان دو مدل دامن فون معمولی و دامن فون گشاد را طراحی نمود.

دامن فون نیز یکی از مهم‌ترین دامنهای پایه می‌باشد. این دامن در قسمت کمر اندازه‌ی بدن و در قسمت پایین یعنی لبه‌ی

▲ تصویر ۱۱-۷- دامن فون همراه با طراحی شیشه‌ای

▲ تصویر ۱۲-۷- طراحی یک دامن فون با گشادی بیشتر در لبه دامن همراه با طراحی شیشه‌ای

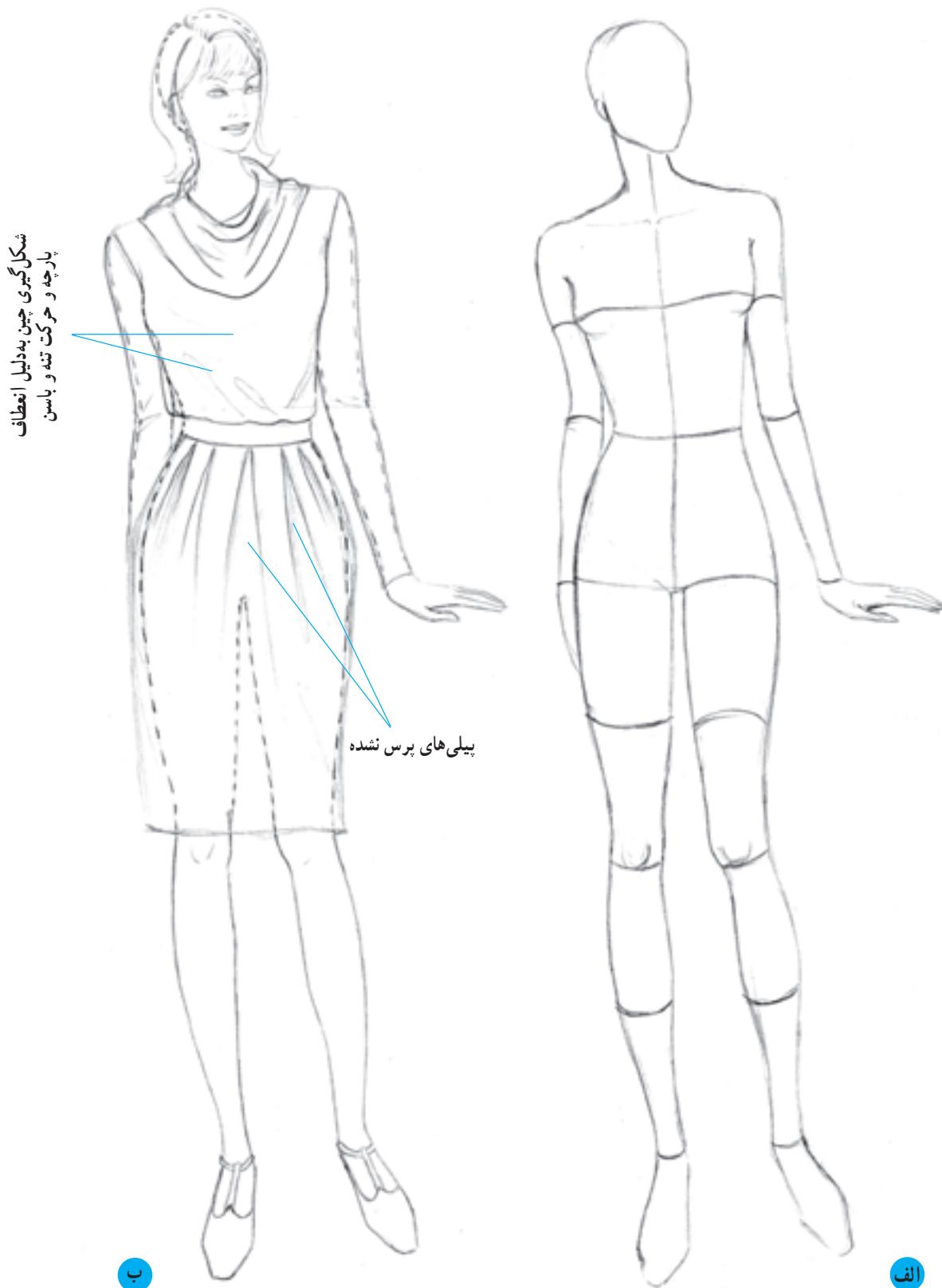

ج

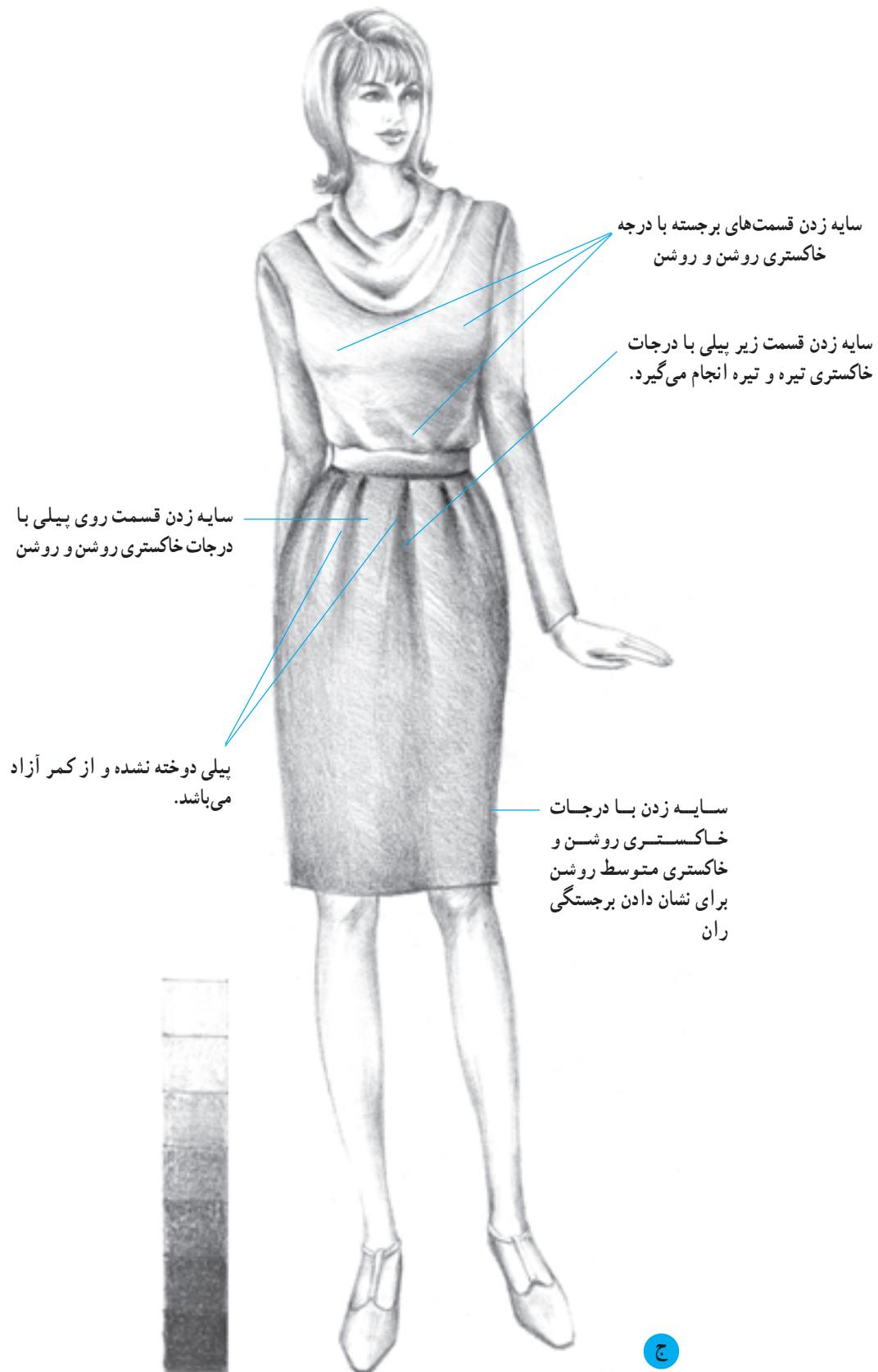
● دامن خمره‌ای

و در قسمت پایین دامن تنگ می‌باشد. گشادی کمر به وسیله چین یا پیلی جمع شده تا اندازه‌ی کمر شود.

دامن خمره‌ای در قسمت بالا در ناحیه کمر و باسن گشاد

▲ تصویر ۱۳-۷- دامن خمره‌ای همراه با طراحی شیشه‌ای

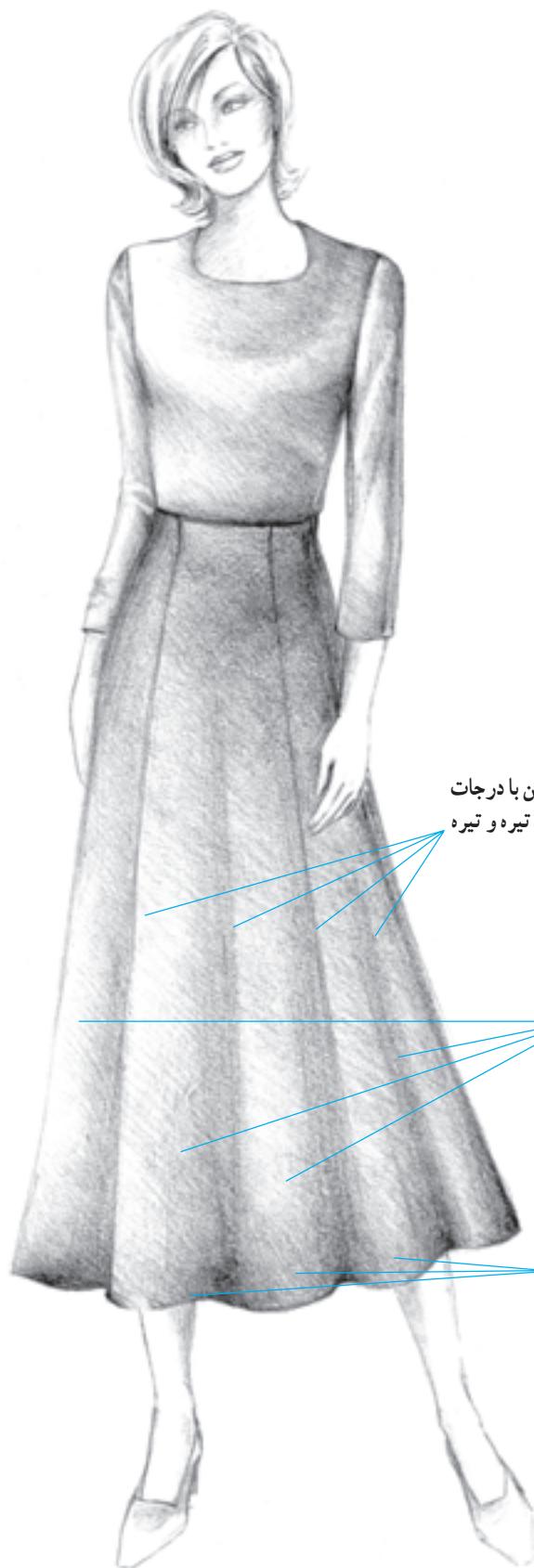

ج

● دامن ترک

دامن ترک نوعی فون است که دارای برش‌های عمودی می‌باشد. این دامن در انواع مختلفی طراحی و دوخته می‌شود. انواع دامن‌های ترک عبارتند از :

- ۱ چهار ترک، شش ترک، هشت ترک و...
- ۲ ترک پیلی دار
- ۳ ترک نیلوفری
- ۴ ترک گودت دار

نقاط فرو رفته در اثر تشکیل یک چین با درجات خاکستری متوسط، خاکستری متوسط تیره و تیره مداد سایه زده می‌شوند.

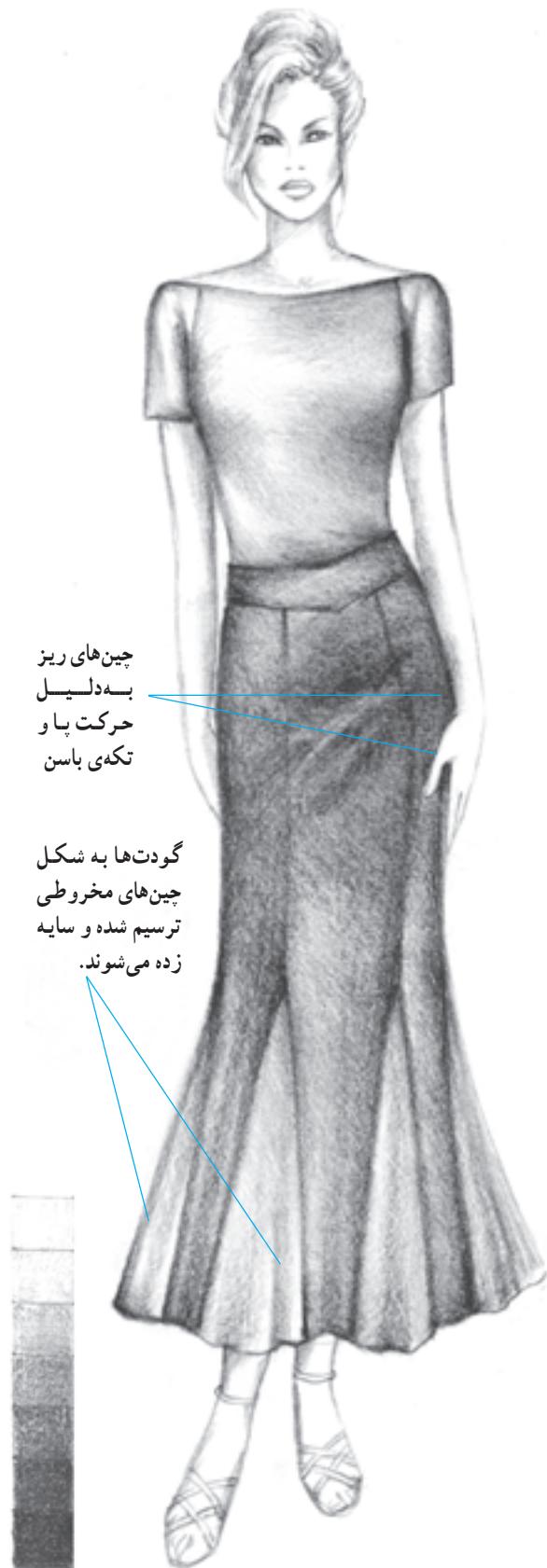
روی چین‌ها به دلیل بر جستگی سطوح روشنی را به نمایش می‌گذارند که با درجات خاکستری روشن و روشن واضح می‌گردند.

گشادی زیاد در پایین دامن به دلیل انعطاف و ریزش پارچه به صورت چین‌هایی مخروطی شکل ظاهر می‌گردد.

▲ تصویر ۱۴-۷- دامن ترک

● دامن ترک گودت دار

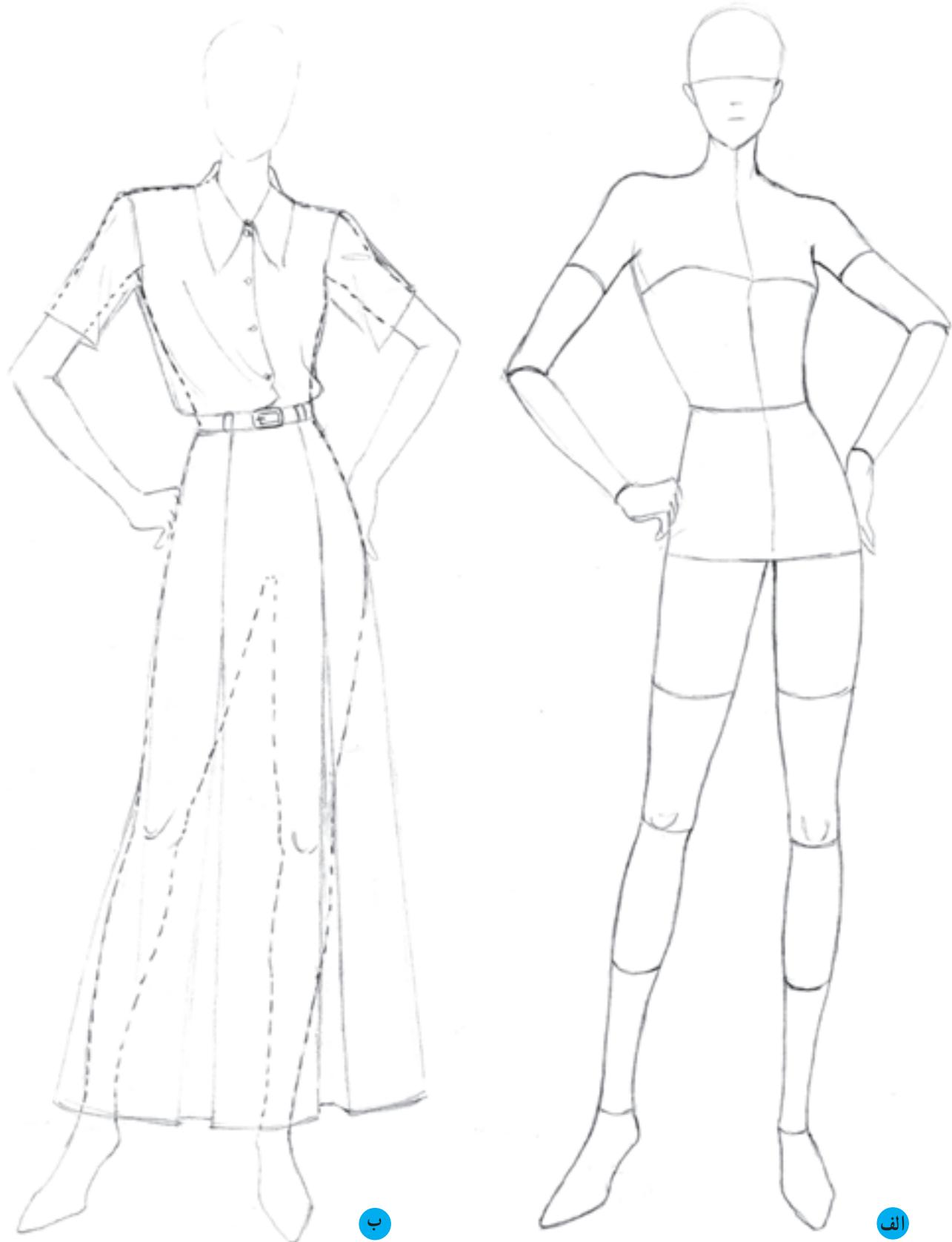

چین های ریز
به دلیل
حرکت پا و
تکه هی باسن

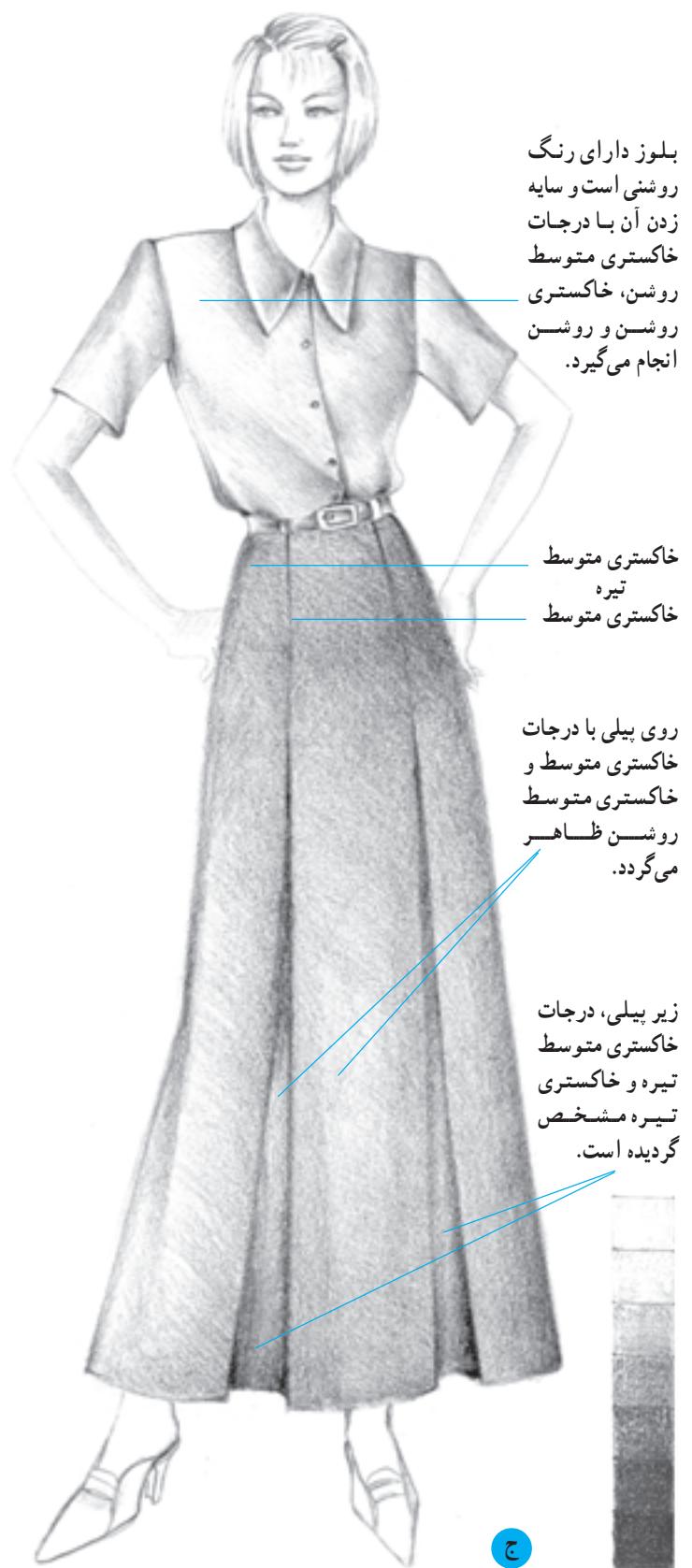
گودت ها به شکل
چین های مخروطی
ترسیم شده و سایه
زده می شوند.

▲ تصویر ۱۵-۷- دامن ترک گودت دار

● دامن ترک پیلی دار

▲ تصویر ۱۶-۷- دامن ترک پیلی دار همراه با طراحی شیشه‌ای

بلوز دارای رنگ
روشنی است و سایه
زدن آن با درجات
хаکستری متوسط
روشن، خاکستری
روشن و روشن
انجام می‌گیرد.

خاکستری متوسط
تیره
خاکستری متوسط

روی پیلی با درجات
خاکستری متوسط و
خاکستری متوسط
روشن ظاهر
می‌گردد.

زیر پیلی، درجات
خاکستری متوسط
تیره و خاکستری
تیره مشخص
گردیده است.

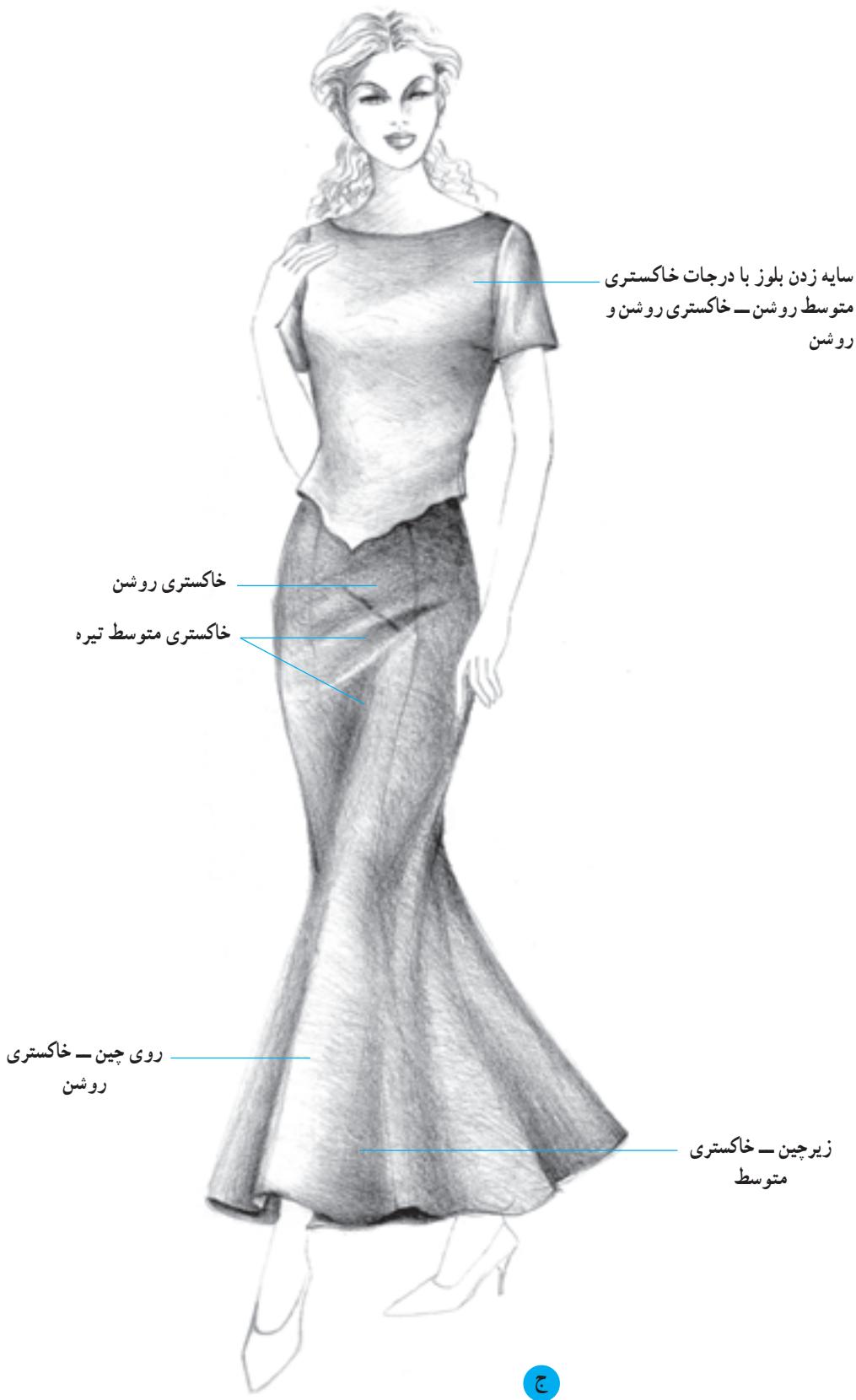
ج

ایجاد چین‌های
عمودی در اثر
حرکت دست و
انعطاف پارچه

حرکت پا به سمت
جلو باعث تغییر
حالت خط لبه‌ی
پایین دامن شده
است.

▲ تصویر ۱۷-۷- دامن ترک نیلوفری - همراه با طراحی شیشه‌ای
گشادی در قسمت پایین دامن بسیار زیاد و از ناحیه‌ی ران شروع می‌شود.

● دامن یک کلوش

این دامن فقط یک درز در پشت دارد و در قسمت بالا در ناحیه کمر چسبان و در ناحیه باسن نسبتاً چسبان و در قسمت پائین از زیر باسن گشاد می‌شود. گشادی دامن در ناحیه پائین به صورت چین‌هایی که فرمی مخروطی شکل دارند نمایان می‌گردد. به مراحل ترسیم چین‌های پائین لبه دامن توجه نمایید.

۱- فرم اولیه‌ی دامن را طراحی کنید

۲- خط لبه دامن را به شکل خط موج طراحی کنید.
تعداد برجستگی‌ها نشان‌دهنده‌ی تعداد چین‌های مخروطی شکل می‌باشد که با میزان گشادی لبه دامن متغیر می‌باشد به عبارتی دامن‌ها با گشادی زیادی دارای تعداد چین‌های بیشتری هستند.

۳- شکل مخروطی چین‌ها را کامل کنید. توجه داشته باشید نقطه شروع گشادی دامن (در این دامن گشادی از زیر باسن شروع می‌شود) در شکل‌گیری و بلندی چین‌ها مؤثر می‌باشد.

چین خورده‌گی
به دلیل حرکت
مخصر دست در
ناحیه آرنج

رأس چین
مخروطی با
توجه به مدل
دامن رأس چین
در ناحیه ران
شکل می‌گیرد.

شکل‌گیری
چین‌های
مخروطی با توجه
به حرکت پا به
سمت جلو

خط لبه دامن

۲

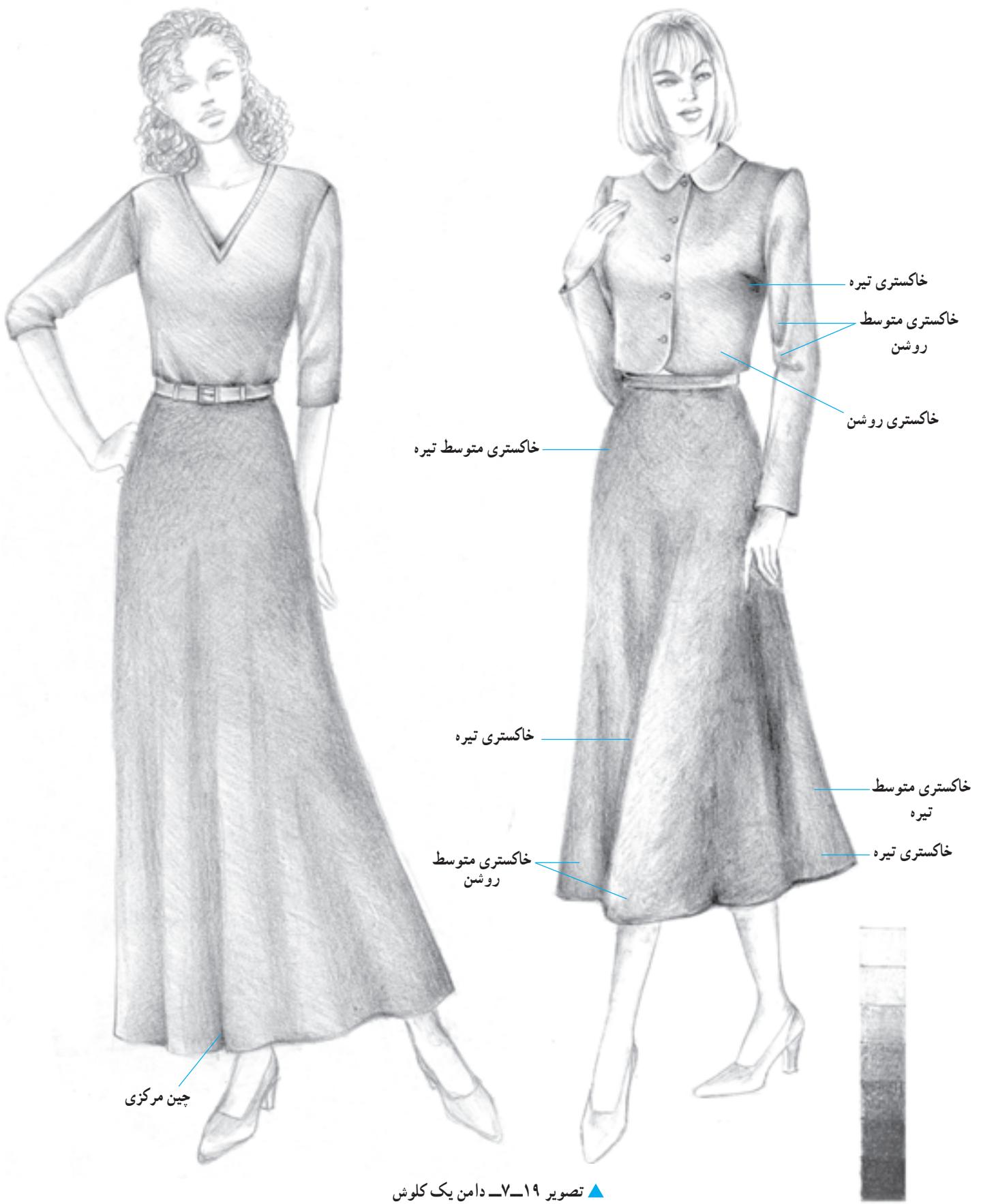
چین مخروطی

۱

۳

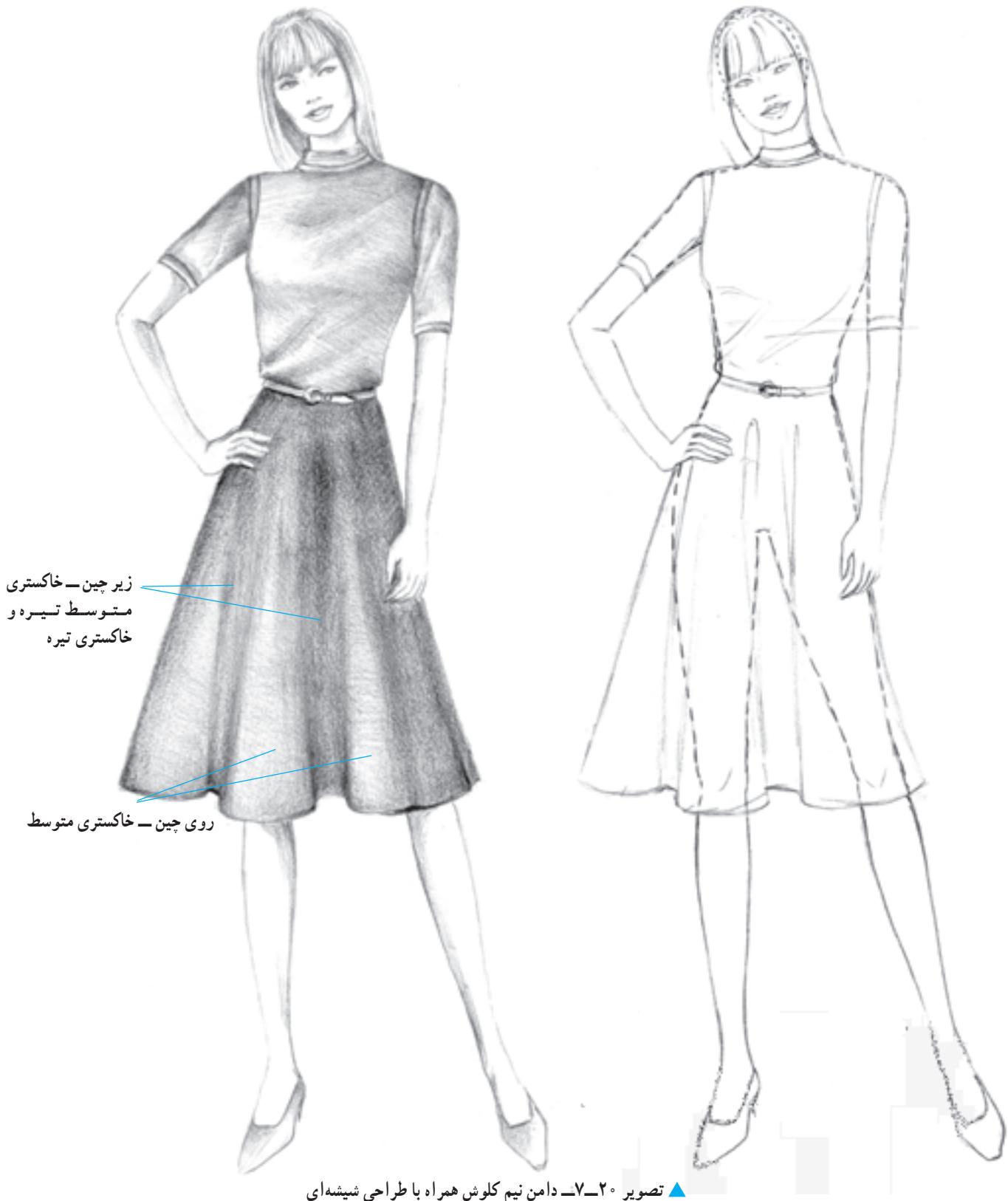
تصویر ۷-۱۸ ▲

● دامن نیم کلوش

این نوع دامن در قسمت کمر چسبان و از ناحیه زیر باسن کوچک تا لبه پایین دامن گشاد شده و دارای دو درز پهلو

می‌باشد. به دلیل برش منحنی لبه دامن هنگام تهیه‌ی پارچه به طور معمول، پارچه‌های ساده بدون نقش و بدون بافت انتخاب می‌گردد.

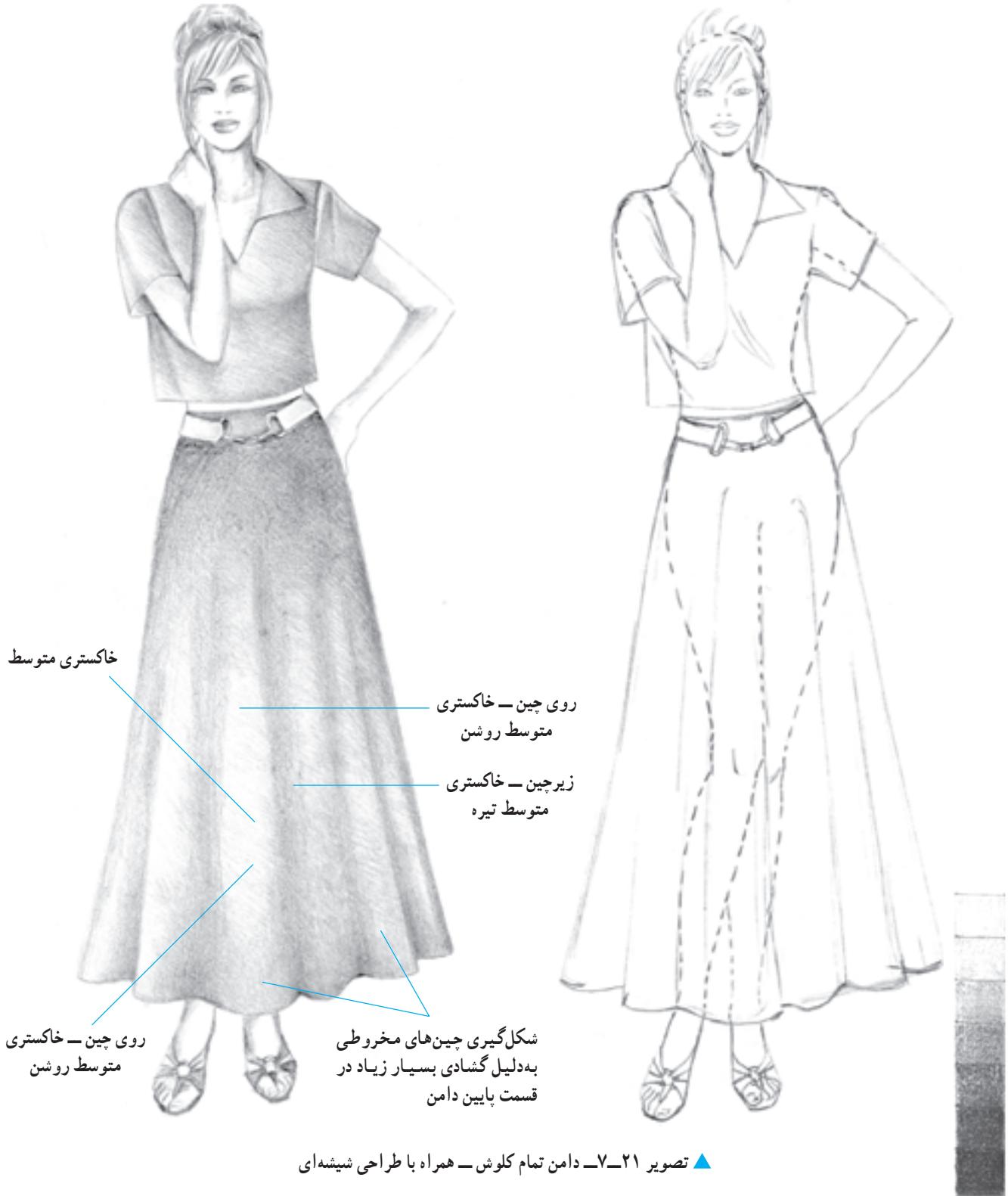

تصویر ۲۰-۷- دامن نیم کلوش همراه با طراحی شیشه‌ای

● دامن تمام کلوش

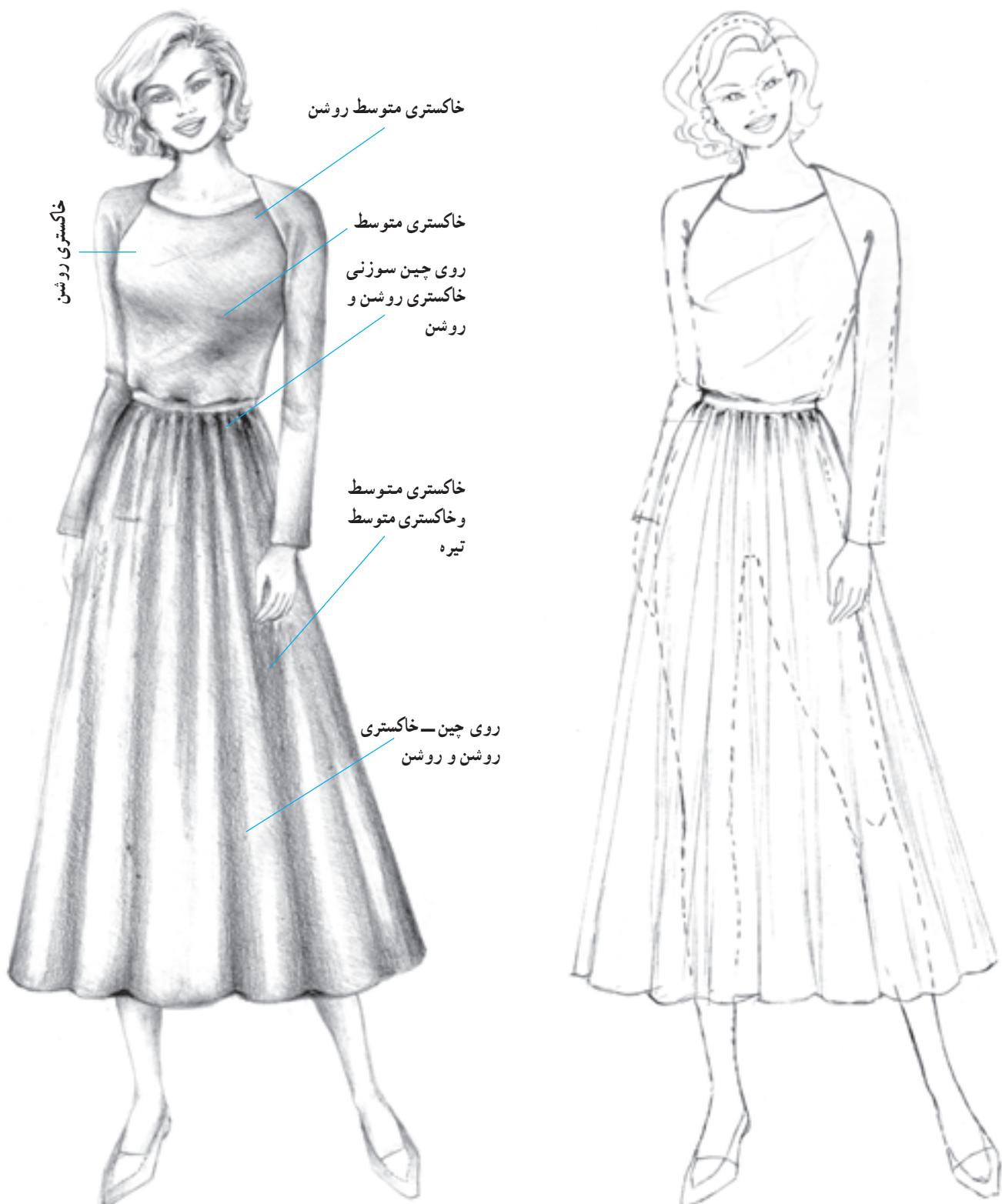
نمونه از انواع این دامن، دامن کلوش چین دار است که گشادی دامن با چین های ریز و سوزنی در ناحیه کمر همراه می شود. این دامن بسیار گشاد می باشد.

این نوع دامن با گشادی فراوان از کمر تا لبه دامن دارای چین های متعددی است. بلندی چین های مخروطی این دامن به دلیل گشادی زیاد معمولاً تا ناحیه کمر امتداد می یابند. یک

▲ تصویر ۲۱-۷- دامن تمام کلوش - همراه با طراحی شیشه‌ای

● دامن کلوش چین دار

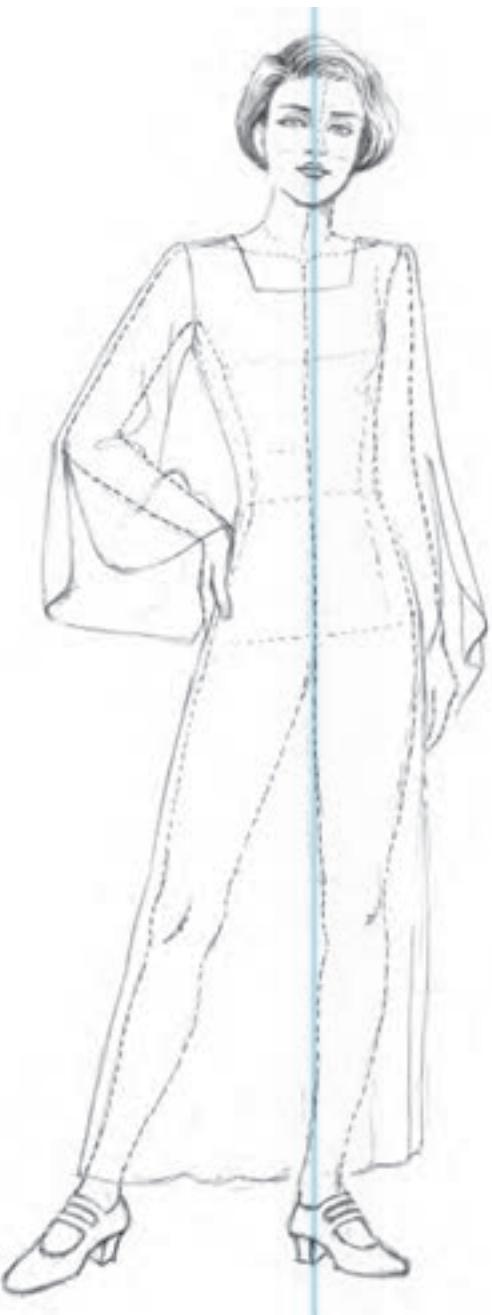

▲ تصویر ۲۲-۷- دامن کلوش چین دار همراه با طراحی شیشه‌ای

آزمون تئوری

- ۱- انواع دامن ترک را نام ببرید.
- ۲- تفاوت ترک پیلی‌دار و نیلوفری در چیست؟
- ۳- انواع دامن کلوش را نام ببرید.
- ۴- انواع دامن‌های کلوش از لحاظ طراحی چه تفاوتی باهم دارند؟

آزمون عملی

- ۱- دامن **۶** ترک، **۸** ترک و ..., را بر روی مانکن، به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن طراحی نماید.
- ۲- دامن ترک پیلی‌دار را طراحی کنید.
- ۳- براساس مانکن (تصویر **۷-۱۷**) دامن ترک نیلوفری را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن طراحی نماید.
- ۴- انواع دامن کلوش را به صورت خطی، شیشه‌ای و سایه‌روشن طراحی نماید.
- ۵- مدل‌های مختلف دامن را براساس تصاویر (صفحات: **۱۱۴**، **۱۲۶**، **۱۲۸**الف)، بر روی مانکن طراحی کنید. (اندازه‌ی سر می‌تواند متغیر باشد.)
- ۶- مدل روپرتو را روی مانکن ترسیم کرده و سایه بزنید.